



HJÆLPEMIDDEL 6

Beskrivelse: Uddrag fra et brev dateret til den 26. december 1863 fra Jozef Kostlan, bosiddende i Iowa, USA, som beskriver hans rejse til Bøhmen for at besøge familiemedlemmer (i dag i Den Tjekkiske Republik)

Der var over fire hundrede sjæle på vores skib. Næste dag begyndte det at gyngede så ubehageligt, at vi ikke kunne falde i søvn, og lidt over halvdelen af os var nær blevet kvalt eller kastede op. Besætningen eller sømændene naglede og bandt bagagekisterne fast til fortøjningspælene for at undgå, at de væltede. Først dér gik det op for os, at langt værre øjeblikke ventede på os forude, men takket være Gud gik rejsen godt. Dog var der altid en dag eller to, hvor det gyngede, og så blev det atter stille.

På denne måde fortsatte det i to og en halv uge, og så gik det fint resten af vejen. Min sarte mave og kropsbygning gav mig problemer i tre og en halv uge i en sådan grad, at jeg ikke kunne spise, og så snart jeg løftede hovedet begyndte det at køre rundt, og det vendte sig i mig, men da blev jeg vandt til det, og maden smagte atter godt. Francek havde det heller ikke godt, dog ikke ret længe. Anna og Krystýna blev også ramt i omkring fire dage, men de kastede i det mindste ikke op og blev heller ikke alt for syge. Jozífek og Anička kastede konstant op. Det er sådan det er på et skib, der er frygt og stank, tørst og sult.

Kilde: [Immigration History Research Centre, University of Minnesota](#)

Beskrivelse: Uddrag fra et brev dateret til den 24. april 1891 fra Marcianna Dwiatkowska, bosiddende i Philadelphia, USA, til hendes datter i Polen med instrukser om at rejse til USA

Når du rejser, kære datter, skal du ikke købe dig en arak til rejsen, køb dig blot nogle tallerkener, en lille gryde og en lille kop. Når du ankommer til Hamborg, har repræsentanterne hidtil villet have en stor del af dine penge. Selv hvis du har dem, giv dem da ikke til nogen, sig blot, at dine billetter er betalt på forhånd: "min mor har betalt". Hvis de absolut ikke giver op, betal da højst 2 mark. Hvad angår resten, røb da ikke til nogen, hvor meget du har. Af det tøj, som du er nødt til at tage med dig, vil selv dit hverdagssjal komme dig belejligt på oceanlineren. På denne måde vil du ikke slide dit nye op, da du vil få brug for det her i Amerika akkurat som i Polen. Nuvel, kære datter, hvis du sælger fjersegen og ikke puderne, tag da puderne med dig... køb dig et par sko med knapper, hvis du har et godt par, køb da intet. Bekymrer dig ikke om penge, da jeg sender nogle til Karpinska, som er til dig, dette er i Golub, hvor billetten til damskibet vil være, jeg sender dig 24 mark, og det vil være nok. Nuvel, kære datter, påbegynd rejsen med Guds nåde, forbered dig med skriftemål, for det er en skrækkelig rejse. Du er nødt til at rejse gennem flere tusinde sømil, men frygt alligevel intet, hellig altid Gud i dit hjerte, og Gud skal lede dig sikkert til mig. Moder

Kilde: [Johnstown Area Heritage Association](#)



Beskrivelse: Uddrag fra et brev dateret den 10. februar 1891 fra Julian Kszeszowski til en ven i Polen, som beskriver arbejdet i USA

Her udvælger de arbejdere på samme måde, som de vælger dyr på markedet i det gamle land, eller som de gør i hæren – så længe de bare er stærke og raske, det er sådan de behandler folk. Dog er det sandt, at er han stærk, ung, rask og arbejdsom, da kan han tjene 100 rubler om måneden, men han må også kunne mestre amerikansk. Man kan tjene en rubel her langt hurtigere, end man kan tjene en halv rubel på en hel sommer der (Polen). Og man opnår ikke sit mål hurtigt, hvis man ikke mestrer sproget, og det er vigtigt for alle. Har nogen dog lyst og han har råd til det, da bør han ikke frygte for at komme. Han må dog være stærk og handlekraftig, og han må bo i et godt kvarter med en god adresse og have en ven, så han ikke ender, som jeg gjorde... Amerika er det rigeste land (i verden), men al dets rigdom ligger i jorden, det er derfor, at arbejdet er så hårdt overalt (her)... Alle kan dog frit komme her, og kan tjene en grosz hurtigere her end der. Julian

Kilde: [Johnstown Area Heritage Association](#)

Beskrivelse: Uddrag fra et brev dateret den 4. april 1938 fra en finsk kvinde ved navn Saimi, bosiddende i Ohio, USA, til hendes søster i Finland

Kære søster

Så mange gange har jeg taget en pen i min hånd og siddet med et stykke papir foran mig for at besvare dit brev, men det har jeg simpelthen været ude af stand til. Tårerne har udvisket mit syn, så jeg ikke har kunnet skrive. Moders død kom sådan bag på mig — selvom den var forventet: nu hviler kære moder i hellig sabbat. Jeg har haft det dårligt over hende så mange gange, da jeg havde hørt, at hun, selv i den sidste periode i hendes liv, var ude af stand til at hvile. Altid var hun nødt til at arbejde, og hun var ved fuld bevidsthed til det sidste. De har været så stærke. Kære søster, jeg er dig så taknemmelig for, at du var i stand til at tjene kære moder til det sidste. Hvor er det prægtigt og smukt! Tak til min søster Mari og Selma ligeså. Jeg har haft det så dårligt over ikke at skrive til moder særlig ofte — ikke at jeg ikke har mindedes hende. Men jeg går ud fra, at du er så knyttet til din egen familie, og moder mestrede ikke selv at læse — hvem ville da have læst mine breve højt for hende?! Jeg håber ikke, at hun mindedes mig dårligt? Hvis der er en lille ting i Peräköski, som moder havde lavet, eller som tilhørte hende, kunne du da gemme den til mig, så jeg kunne have den til minde om hende? Jeg har selv haft et dårligt helbred; lægen kom og sagde, at jeg havde bylder. Iikka brækkede sin finger på fældningsstedet. Ringefingeren på hans højre hånd blev fuldstændig skåret af, som var det en fyrrekogle. Den blev klemt mellem tungt tømmer. Han skal holde sig væk fra arbejdet i tre uger. Hvordan har fader det? Vær rar, at hilse ham mange gange fra os, og fortælle ham, at vores håb er, at når han forlader denne verden, gør han det i troen på Jesus. Nu vil jeg sige farvel til dig, min kære søster. Må Gud være med dig.

Kilde: [University of Minnesota](#)

- Hvad er de vigtigste emner/bekymringer i hvert af brevene, som beskrives af afsenderne?
- Hvilke indtryk giver disse breve af livet som migrant i slutningen af det 19. århundrede og begyndelsen af det 20. århundrede?
- Kan du finde nogen ligheder og forskelle på disse migranternes oplevelser og migranternes oplevelser i vore dage?